

döda har fått med sig föremål som förknippas med kvinnor, exempelvis glaspärlor och dräktspännen. Däremot lyser männen, eller snarare manliga föremål som vapen, med sin frånvaro i det tidigare undersökta materialet.

Begravningsritualer, seder och återbesök

När årets utgrävning är genomförd kommer gravfältet att vara undersökt i sin helhet. Med moderna metoder och naturvetenskapliga analyser kommer vi att få en unik möjlighet att studera platsens befolkning för mer än 1 000 år sedan. Några av de frågor vi ska jobba med är:

- Var kremerades de döda? Är hela, eller bara delar av kroppen, begravd?
- Finns män, kvinnor och barn bland de gravlagda? Hur gamla var de när de dog?

Kontaktpersoner

Anton Seiler, tel. 010-480 80 44
anton.seiler@arkeologerna.com
Karin Lindeblad, tel. 010-480 81 55
karin.lindeblad@arkeologerna.com
<https://arkeologerna.com/uppdrag/vikingatida-gravfalt-i-badstorp/>
<https://www.trafikverket.se/ostlanken>
Foto Arkeologerna, CCBY; Kartor Lantmäteriet

- Vilka kontaktnät, föreställningsvärldar och sociala tillhörigheter berättar föremålen i gravarna om?
- Vilka djur och växter har de döda fått med sig i graven? Finns det spår efter rituella måltider på och kring gravarna?
- Har människorna levt sitt liv i trakten eller finns personer från andra geografiska områden?

Virtuella visningar

Utgrävningsplatsen ligger mycket otillgängligt och är omgiven av vägar, järnvägar och byggarbetsplatser. Därför kan vi tyvärr inte anordna visningar på plats. Istället berättar vi om utgrävningen och resultaten via sociala medier, föredrag och utställningar i Norrköping.

Håll utkik i lokalpressen och följ oss gärna på vår hemsida och på Instagram, @arkeologerna.

När utgrävningen är avslutad och alla analyser och tolkningar klara presenteras resultaten i en rapport, med länk från vår hemsida: www.arkeologerna.com/publikationer.

Vi kommer också att publicera artiklar i tidskriften Arkeologi i Östergötland och i vetenskapliga tidskrifter.

Vikingatida gravar vid Bådstorp

TRAFIKVERKET

Arkeologerna
Statens historiska museer

Arkeologerna

Gravfält med 150 gravar

Just nu pågår en utgrävning av ett vikingatida gravfält strax norr om Norrköping. Den är den största i sitt slag i Östergötland och under hösten 2019 kommer vi att undersöka över 150 gravar. När utgrävningen är klar ska gravfältet ge plats för ett stickspår till Ostlänken.

Kontakter och nätverk

Gravfältet ligger en kilometer från det inre av Bråviken, där den gamla segelleden var viktig som kommunikationsled in och ut ur Östergötland. Vid Motala ströms utlopp i Bråviken fanns tidigare en by som hette Ledungshammar. Ortnamnet är intresseväckande eftersom det antyder att platsen varit samlingsplats för den tidigmedeltida krigsflottan (ledungen).

Även den gamla landsvägen in i landskapet har gått nära gravfältet, från Kolmården

och vidare in mot Norrköping. I närområdet finns flera gravfält och runstenar, som tillsammans med äldre kartor, visar vägens sträckning.

Bådstorps läge vid dessa viktiga kommunikationsleder, måste ha inneburit många kontaktytor, skapat nätverk och flöden av människor, varor och idéer.

Ett par kilometer från gravfältet har en storgård vid Ströja grävts ut, med bland annat en vikingatida offerplats och högstatusföremål. Sammantaget ger det arkeologiska materialet en bild av en välmående bygd, med vad som inom arkeologin brukar kallas centralplatsfunktioner.

Utgrävningen 1959

I dag skär E4 rakt igenom gravfältet och inför vägbygget gjordes en arkeologisk undersökning år 1959. Då undersöktes drygt 20 gravar, de flesta var runda stensättningar.

Föremålen som låg tillsammans med de kremerade skeletten visar att gravfältet började användas några hundra år före vikingatiden och sedan var i bruk till vikingatidens slut. Då började människorna i trakten istället att begrava sina anhöriga på kristna begravningsplatser.

Under vikingatiden begravdes de döda i sina kläder och fick också med sig gravgåvor, föremål, djur och växter. Bland de undersökta gravarna kan vi se förvånansvärt många kvinnogravar, där den

Framsida: På kartan syns att gravfältet ligger vid det inre av Bråviken, mellan den viktiga vattenleden och den äldre landsvägen. På vägen in mot Norrköping finns runristningar och flera gravfält från järnåldern. Till vänster: År 1959 undersökte arkeologerna Agneta Lindgren och Lars Gezelius delar av gravfältet vid Bådstorp. Foto: Riksantikvarieämbetet. Övan och till höger: Vikingatida hänge och föremål som arkeologerna lämnat efter sig 1959. Nedan: Vy från gravfältet och pågående fältarbete 2019.

